Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 377602

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Gemeente Emmen

Aan de raad van de gemeente Emmen

team
Beleid en ontwikkeling sociaal domein

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door
360139-2025:670580	360139-2025	3	S.H. Knaapen

datum	telefoon	fax	e-mail
10 december 2025	14 0591		gemeente@emmen.nl

onderwerp
Informeren lokale aanpak discriminatie

Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over de inzet op discriminatie in Emmen. Wij gaan in op de feiten en cijfers in gemeente Emmen over het jaar 2024. Wij informeren u over de opbrengst van de gesprekken met de Sinterklaascomités n.a.v. de pieten-discussie en over de inzet van onze antidiscriminatievoorziening (adv) Discriminatie Drenthe.nl.

De cijfers over het jaar 2024 zijn de meest actuele cijfers waarover we beschikken. De rapportage van registraties van discriminatie-incidenten wordt jaarlijks gepubliceerd. Medio volgend jaar zullen wij u de feiten en cijfers over het jaar 2025 presenteren.

Feiten en cijfers over discriminatie in Emmen
We weten dat, overal in Nederland, het aantal ervaringen van discriminatie veel hoger ligt dan het aantal meldingen. Discriminatie kan gaan om indringende, (alledaagse) ervaringen van mensen, die niet volledig tot uitdrukking komen in getallen. De meeste discriminatie-ervaringen worden niet gemeld. Mensen weten niet dat ze kunnen melden, of denken dat melden geen zin heeft.

Gevoelens van discriminatie in Emmen lager dan landelijk
Uit de (meest recente) Veiligheidsmonitor 2023 blijkt dat 6,5 procent van de inwoners in Emmen zich in 202 gediscrimineerd heeft gevoeld. Dat is minder vaak dan het landelijk gemiddelde. In NL heeft 10,8% van de inwoners zich gediscrimineerd gevoeld. Discriminatie komt hier minder vaak voor óf discriminatie wordt minder vaak zo ervaren.

Het aantal meldingen is gestegen
Het aantal meldingen over discriminatie bij de adv en de politie is in 2024 gestegen. Landelijk zien we dezelfde ontwikkeling. De noordelijke provincies en Emmen vormen daarop geen Er zijn 147 meldingen gedaan door inwoners of over een voorval in Emmen. Dat is een verdubbeling ten opzichte van het aantal meldingen in 2022 en 2023. Deze verhoging kan verklaard worden door de toegenomen

naamsbekendheid en bekendheid van de mogelijkheid om te melden als gevolg van de samenwerking van alle adv's in Nederland onder de naam Discriminatie.nl. Ook zogeheten clustermeldingen spelen een rol. Daarmee bedoelen we veel meldingen over hetzelfde incident, bijvoorbeeld na uitspraken van politici.

Meldingsbereidheid in Emmen relatief laag
Ondanks het gestegen aantal meldingen in Emmen blijkt de meldingsbereidheid in onze gemeente relatief laag in vergelijking met andere gemeenten. Omgerekend naar het aantal meldingen per 1000 inwoners blijkt dat in Emmen 0,59% van de inwoners een melding heeft gedaan bij de politie of adv. In nabije gemeenten ligt dit aantal hoger. In Coevorden ligt de meldingsbereidheid op 0,98% en in Borger-Odoorn op 0,65%. In Hoogeveen is dat 0,99%, in Assen 0,88% en in Súdwest Fryslan en Groningen 1%.

Herkomst/huidskleur is meest ervaren discriminatiegrond
Herkomst/huidskleur is, zowel landelijk, als in Noord-Nederland (Drenthe, Friesland en Groningen), als in Emmen, al jaren de meest voorkomende discriminatiegrond. In 2024 had bijna de helft van het aantal meldingen in Emmen betrekking op herkomst of huidskleur (41%). Bijna twintig procent van het aantal meldingen in Emmen gaat om ervaren uitsluiting die juridisch gezien niet valt onder de gelijke behandelingswetgeving, maar die inwoners wel als onrechtvaardig ervaren (18%). Denk aan uitsluiting op basis van armoede, uiterlijk, accent of woonplaats. De daarna meest voorkomende gronden van discriminatie-ervaringen in Emmen zijn seksuele gerichtheid (16%), geslacht (9%) en handicap/chronische ziekte (7%). Deze top 5 van meest voorkomende discriminatiegronden is vergelijkbaar met andere gemeenten in Noord-Nederland.

Voorvallen in Emmen in buurt/wijk, arbeidsmarkt en sport
Er zijn 33 voorvallen van discriminatie gemeld die in de gemeente Emmen hebben plaatsgevonden. Deze voorvallen gebeurden het vaakste in de buurt/wijk (6 keer), op de arbeidsmarkt (5 keer), op het terrein van sport en recreatie (4 keer) en binnen het onderwijs en horeca (ieder 3 keer). Andere terreinen waarop een enkele keer discriminatie is gemeld in Emmen zijn huisvesting, openbare ruimte, commerciële dienstverlening en collectieve voorzieningen (overheid, gezondheidszorg en uitkeringsinstanties). Inwoners van Emmen doen op het terrein van voorzieningen het vaakste een melding van ervaren discriminatie door (landelijke) instanties die niet gevestigd zijn in Emmen (25 keer). In vergelijking met andere gemeenten in Noord-Nederland is er in Emmen iets vaker een melding gedaan van discriminatie binnen de buurt/wijk en op het terrein van sport. Een mogelijke verklaring van de hogere meldingsbereidheid op het terrein van sport is het project De Veilige Kleedkamer (voorheen Alliantie Gelijkspelen) waarin er sinds 2022 met sportverenigingen gewerkt wordt aan het versterken van een sociaal veilig sportomgeving.

Meer informatie is te lezen in bijlage 1. Monitor Discriminatie 2024 Noord-Nederland en bijlage 2. Discriminatiecijfers-2024-Noord-Nederland met op pagina 9 de cijfers van gemeente Emmen. Landelijke cijfers en rapportages van andere regio's in Nederland zijn te lezen op www.discriminatie.nl/rapportages/

De opbrengst van de gesprekken met de Sinterklaascomités naar aanleiding van de pieten-discussie.
Op 13 oktober 2022 (zaaknummer 173294-2022) hebben we u per brief geïnformeerd over de gesprekken met de Sinterklaascomités naar aanleiding van de pieten-discussie. Sindsdien zijn we, onder leiding van het Discriminatie Drenthe.nl, een aantal keer met de Sinterklaascomités bij elkaar geweest om van gedachten te wisselen over de veranderende kijk op de rol en het uiterlijk van Piet. Dat waren constructieve gesprekken. De comités waren op zoek naar advies en handvatten om hun eigen positie en koers te kunnen bepalen tussen de gepolariseerde uitersten in. Dankzij het horen van uiteenlopende perspectieven op de kwestie en het delen van ervaringen heeft het merendeel van de comités besloten om mee te bewegen in het veranderende uiterlijk van Piet. Hierdoor ligt de focus weer op een leuk feest voor alle kinderen. Het onderwerp is voor de meeste comités geen punt van discussie meer. Dat hopen we zo te houden. Helaas is het ook zo dat dat niet voor iedereen geldt. Er blijven voor- en tegenstanders actief rondom de figuur van Piet. Vanuit onze verantwoordelijkheid voor de openbare orde en veiligheid blijven politie en gemeente dit in aanloop naar de intochten in de gaten houden. Met de comités is afgesproken dat als de gemeente aanwijzingen heeft of krijgt voor een mogelijke confrontatie tussen voor- en

tegenstanders, de burgemeester de intocht kan verbieden. Hiermee is het gezamenlijke proces met de comités afgerond.

De inzet van de antidiscriminatievoorziening Discriminatie Drenthe.nl
Op grond van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening (Wga) is iedere gemeente verplicht tot het inrichten van een onafhankelijke antidiscriminatievoorziening (adv). Discriminatie Drenthe.nl (voorheen Meldpunt Discriminatie Drenthe) is de adv in Emmen. De adv voert de wettelijke taken uit, namelijk klachtenbehandeling en registratie van meldingen. Naast registratie biedt de adv inwoners die een melding doen advies en informatie, bemiddeling in de situatie en staat hen bij in procedures.

In 2024 heeft de adv op basis van de startnotitie Lokale aanpak discriminatie in Emmen ook ingezet op de (niet-wettelijke taak) preventie: het voorkomen en verminderen van discriminatie. Daarmee besteden we alle (niet geoormerkte) middelen van bijna € 100.000,- die we vanuit het Rijk ontvangen voor anti-discriminatie. U bent daarover geïnformeerd op 5 juli 2023 (zaaknummer 174258-2023).

De adv heeft in samenwerking met het onderwijs, maatschappelijke organisaties en gemeente invulling gegeven aan het voorkomen en verminderen van discriminatie in Emmen. Met het onderwijs en jongerenorganisaties is gewerkt aan het herkennen van signalen bij jongeren en het creëren van bewustwording wat de impact van discriminatie kan zijn bij jongeren. Enkele voorbeelden van concrete activiteiten zijn deelname aan het Grondrechtenfestival op het Drenthe College en filmavonden i.s.m. Facet en Filmhuis Emmen rondom 21 maart Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie.

Meer informatie is te lezen in bijlage 3. Jaarverslag 2024 Discriminatie.nl Drenthe.

De inzet op de niet-wettelijke taken preventie is in 2025 voortgezet. Zo wordt, mede op basis van het uitblijven van meldingen door jongeren en signalen vanuit het onderwijs, op dit moment gewerkt aan de voorbereiding van een activiteiten-campagne gericht op kinderen en jongeren, die in 2026 van start zal gaan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen
de gemeentesecretaris

N.A. Plantinga

de burgemeester

H.F. van Oosterhout